

FIȘA DISCIPLINEI (licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Drept și Științe Administrative
Departamentul	Drept și Științe Administrative
Domeniul de studii	Științe Administrative
Ciclul de studii	Licență / învățământ cu frecvență
Programul de studii	Politie Locală

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	DREPT FINANCIAR ȘI FISCAL				
Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. BOSTAN Ionel				
Titularul activităților aplicative	Prof. univ. dr. BOSTAN Ionel				
Anul de studiu	III	Semestrul	5	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DC
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	2	Curs	1	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	56	Curs	28	Seminar	28	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	17 ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	5
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	8
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	4
II d) Tutoriat	-
III Examinări	2
IV Alte activități (precizați):	-

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	17
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	75
Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	• -
Competențe	• -

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului		● Laptop, ecran de proiecție, videoproiector
Desfășurare aplicații	Seminar	● Laptop, ecran de proiecție, videoproiector
	Laborator	● -
	Proiect	● -

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	• CP1 Utilizarea conceptelor și principiilor fundamentale de organizare și funcționare a structurilor administrative pentru inserția profesională în instituții publice și/sau private.
-------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • CP2 Identificarea și aplicarea dispozițiilor legale cu privire la sistemul administrativ, inclusiv inițierea și formularea de propuneri de acte normative și/sau administrative. • CP4 Organizarea, planificarea și conducerea/coordonarea activităților specifice, precum și aplicarea dispozițiilor legale în domeniile de specialitate. • CP5 Realizarea cooperării profesionale la nivelul unităților, cu alte instituții și în relația cu societatea în vederea soluționării problemelor instituționale specifice. • CP6 Rezolvarea problemelor manageriale la nivelul subunităților prin utilizarea mijloacelor și metodelor specifice domeniului.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1 Îndeplinirea la termen în mod riguros eficient și responsabil, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor etice și a deontologiei profesionale. • CT2 Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală. • CT3 Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de formare și de dezvoltare personală și profesională în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Studiul dreptului financiar și fiscal - disciplină cu caracter juridico-economic este menit să concretizeze instituțiile specifice ale acestei ramuri de drept, oferind studenților ample posibilități de cunoaștere și însușire a noțiunilor privind reglementarea finanțelor publice, sistemului bugetului public național precum și a celor locale, incluzând elaborarea, aplicarea, execuția, încheierea și controlul financiar-bugetar. Abordarea multitudinii de probleme specifice acestei discipline se va face conform orientărilor îndeplinirii programului reformei și strategiei în domeniul financiar și fiscal pe baza legislației în vigoare.
-----------------------------------	--

8. Conținuturi

Unități de învățare / Studiu individual	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> • CURS INTRODUCATIV (Prezentarea obiectivelor cursului, tematicii disciplinei, bibliografiei, modului de evaluare pe parcurs și a celui de evaluare finală, precum și realizarea altor clarificări necesare) 	1	Expunerea, Conversația	
I. Dreptul financiar și fiscal - ramură distinctă a sistemului de drept 1. Noțiunea și obiectul dreptului financiar și fiscal 2. Izvoarele dreptului financiar și fiscal 3. Raporturile juridice de drept financiar și fiscal 4. Locul dreptului financiar și fiscal 5. Știința dreptului financiar și fiscal	3	Expunerea, Conversația	
II. Regimul juridic al bugetului public național 1. Conceptul de buget public național 2. Natura juridică a bugetului public 3. Principalele teorii privind natura juridică a bugetului public și principiile dreptului bugetar	3	Expunerea, Conversația	
III. Procedura elaborării, aprobării, execuției și încheierii execuției bugetului de stat 1. Elaborarea bugetelor de stat. Etape, competențe 2. Competențe și responsabilități în procesul bugetar 3. Procesul bugetar 3.1. Proceduri privind elaborarea bugetelor 3.2. Calendarul bugetar 3.3. Prevederi referitoare la investiții publice 3.4. Execuția bugetară 4. Bugetul asigurărilor sociale de stat	3	Expunerea, Conversația	
IV. Reglementarea finanțelor publice locale 1. Veniturile și cheltuielile bugetare 2. Principii, reguli și responsabilități 3. Procesul bugetar 4. Competențe în stabilirea impozitelor și taxelor locale 5. Calendarul bugetar 6. Investițiile publice locale	3	Expunerea, Conversația	

7. Execuția bugetară 8. Împrumuturi. Fonduri de risc. Verificări. Excedente			
V. Regimul juridic al bugetelor instituțiilor publice și ale fondurilor speciale 1. Noțiunea de instituție publică 2. Finanțarea instituțiilor publice ale administrației centrale de stat / sau de specialitate 3. Finanțarea instituțiilor și serviciilor publice locale 4. Acte procedurale privind execuția bugetelor instituțiilor publice 5. Bugetele fondurilor speciale	3	Expunerea, Conversația	
VI. Reglementarea datoriei publice 1. Conținutul și trăsăturile împrumutului public 2. Reglementarea împrumuturilor de stat 2.1. Împrumuturi de stat interne/Datoria publică internă 2.2. Împrumuturi de stat externe/Datoria publică externă 3. Atribuții ale Ministerului Finanțelor privind datoria publică 4. Mijloace de stingere sau de reducere a datoriei publice 5. Contractarea și rambursarea datoriei publice 6. Instrumentele datoriei publice guvernamentale 7. Datoria publică guvernamentală directă 8. Operațiuni privind gestiunea garanțiilor de stat și a subîmprumuturilor 9. Administrarea datoriei publice guvernamentale 10. Datoria publică locală (Legea nr. 273 din 29 iunie 2006 privind finanțele publice locale)	3	Expunerea, Conversația	
VII. Impozite și taxe prevăzute de codul fiscal 1. Principiile fiscalității pe care se bazează impozitele și taxele reglementate de Codul fiscal 2. Impozitele directe 2.1. Impozitul pe profit. Impozitarea dividendelor 2.2. Impozitul pe venit 2.3. Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor 3. Regimul juridic al impozitelor indirecte 3.1. Taxa pe valoarea adăugată 3.2. Accizele armonizate 4. Venituri ale bugetelor locale 4.1. Impozitul pe clădiri 4.2. Impozitul pe teren 4.3. Taxa asupra mijloacelor de transport 4.4. Taxa pentru eliberarea certificatelor, avizelor și a autorizațiilor 4.5. Impozitul pe spectacole 4.6. Taxa hotelieră	3	Expunerea, Conversația	
VIII. Realizarea creanțelor bugetare 1. Noțiunea de creanță bugetară 2. Înregistrarea fiscală 3. Declaraarea obligațiilor de plată la bugetul de stat 4. Individualizarea obligației bugetare prin titlul de creanță 5. Particularitățile titlului de creanță bugetară 6. Căi administrative de atac împotriva titlurilor de creanțe bugetare 7. Modificarea obligațiilor bugetare 8. Stingerea obligațiilor bugetare	3	Expunerea, Conversația	
IX. Controlul și răspunderea juridică în dreptul financiar și fiscal 1. Considerații generale 2. Forme ale răspunderii juridice în dreptul financiar 3. Controlul Curții de Conturi 4. Controlul antievaziune fiscală	3	Expunerea, Conversația	
Bibliografie			

- I. Bostan, Drept financiar-fiscal/ Suport de curs, USV, 2020
- D.D. Șaguna, O.G. Molea, Drept financiar public, CH Beck, 2017
- I. Bostan, Dezideratul justului echilibru bugetar, Ed. CH Beck, București, 2021
- I. Lazăr, Dreptul finanțelor publice, Volumul I. Drept bugetar., Ed. Universul Juridic, București, 2016
- V. Roș, Drept financiar și fiscal. Curs universitar, Ed. Universul Juridic, București, 2016
- M. Tofan, Drept fiscal, Ed. C.H.Beck, București, 2016
- M.S. Minea, C.F. Costaș, Dreptul finanțelor publice, vol. I Drept financiar, Editura Universul Juridic, București, 2013
- M.S. Minea, C.F. Costaș, Dreptul finanțelor publice, vol. II Drept fiscal, Editura Universul Juridic, București, 2013
- C.F. Costaș, Drept financiar, Ed. Universul juridic, București, 2019
- C.F. Costaș, Drept fiscal, Ed. Universul juridic, București, 2019
- I.M. Costea, Drept financiar, Note de curs, Ed. Hamangiu, București, 2019
- E. Duca, Noul Cod de procedura fiscală – Comentat și adnotat (...), Ed. Universul Juridic, București, 2016
- E. Duca, Noul Cod fiscal – Comentat și adnotat (...), Ed. Universul Juridic, București, 2016
- R. Postolache, Drept financiar, ed. a II-a, Ed. C.H. Beck, București, 2014
- D. Dascălu, Tratat de contencios fiscal, Ed. Hamangiu, București, 2014
- A. Fanu-Moca, C.D. Popa, Drept financiar public, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2013
- Legea nr. 500 din 11 iulie 2002 privind finanțele publice, Publicat în Monitorul Oficial nr. 597 din 13 august 2002
- Legea nr. 273 din 29 iunie 2006 privind finanțele publice locale, Publicat în Monitorul Oficial nr. 618 din 18 iulie 2006
- Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, Monitorul Oficial nr. 547 din 23 iulie 2015
- Legea nr. 227/2015 privind aprobarea Codului fiscal, Monitorul Oficial nr. 688/10.09.2015
- Legea nr. 94 din 8 septembrie 1992 (**republicată**) privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, Monitorul Oficial nr. 238 din 3 aprilie 2014
- Legea nr. 672 din 19 decembrie 2002 (**republicată**) privind auditul public intern, Monitorul Oficial nr. 953 din 24 decembrie 2002
- Ordonanță nr. 119 din 31 august 1999 (**republicată**) privind controlul intern și controlul financiar preventiv, Monitorul Oficial nr. 799 din 12 noiembrie 2003
- Legea nr. 241 din 15 iulie 2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, Monitorul Oficial nr. 672 din 27 iulie 2005

Bibliografie minimală

- Ionel Bostan, Drept financiar, Suport de curs, 2021
- Ionel Bostan, Dezideratul justului echilibru bugetar, Ed. CH Beck, București, 2021
- Cosmin Flavius Costas, Drept financiar - Finantele nationale, finantele locale, finantele asigurarilor sociale, finantele Uniunii Europene, Editura Universul Juridic, București, 2016
- Cosmin Flavius Costas, Drept financiar. Editia a II-a, revazuta si adaugita, Editura Universul Juridic, București, 2019
- Mircea Ștefan Minea, Cosmin Flavius Costaș, Dreptul finanțelor publice, vol. I Drept financiar, Editura Universul Juridic, București, 2013
- Mircea Ștefan Minea, Cosmin Flavius Costaș, Dreptul finanțelor publice, vol. II Drept fiscal, Editura Universul Juridic, București, 2013
- Viorel Roș, Drept financiar, Editura Universul Juridic, București, 2012
- Viorel Roș, Drept financiar – sistemul bugetar, Editura Universul Juridic, București, 2009
- Legea finanțelor publice nr. 500/2002, MO nr. 597/2002 cu modificările și completările ulterioare
- Legea finanțelor publice locale nr. 273/2006 cu modificările și completările ulterioare
- Legea bugetului de stat (2022)
- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal
- Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală
- Legea nr. 241 din 15 iulie 2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, Monitorul Oficial nr. 672 din 27 iulie 2005

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Seminar introductiv. Familiarizarea studenților cu conținutul aplicativ al disciplinei, prezentarea unor detalii organizatorice	2	Instruire	
• Izvoarele dreptului financiar și fiscal	3	Conversația	
• Raporturile juridice de drept financiar și fiscal	3	Instruire, exercițiu didactic, conversația, instruire pe bază de întrebări și răspunsuri	
• Natura juridică a bugetului public	3	Instruire, exercițiu	

		didactic, conversația, instruire pe bază de întrebări și răspunsuri	
• Principiile dreptului bugetar.	3	Instruire, exercițiu didactic, conversația, instruire pe bază de întrebări și răspunsuri	
• Particularitățile titlului de creanță bugetară. Realizarea (inclusiv executarea silită)	5	Instruire, exercițiu didactic, conversația, instruire pe bază de întrebări și răspunsuri	
• Bugetul local și dezvoltarea unităților administrativ-teritoriale	4	Instruire, exercițiu didactic, conversația, instruire pe bază de întrebări și răspunsuri	
• Controlul financiar public. ANAF. Controlul/auditul exercitat de Curtea de Conturi	5	Instruire, exercițiu didactic, conversația, instruire pe bază de întrebări și răspunsuri	

Bibliografie

- Ionel Bostan, Drept financiar, Suport de curs, 2021
- Ionel Bostan, Dezideratul justului echilibru bugetar, Ed. CH Beck, Bucuresti, 2021
- Cosmin Flavius Costas, Drept financiar - Finantele nationale, finantele locale, finantele asigurarilor sociale, finantele Uniunii Europene, Editura Universul Juridic, București, 2016
- Cosmin Flavius Costas, Drept financiar. Editia a II-a, revazuta si adaugita, Editura Universul Juridic, Bucuresti, 2019
- Mircea Ștefan Minea, Cosmin Flavius Costas, Dreptul finanțelor publice, vol. I Drept financiar, Editura Universul Juridic, București, 2013
- Mircea Ștefan Minea, Cosmin Flavius Costas, Dreptul finanțelor publice, vol. II Drept fiscal, Editura Universul Juridic, București, 2013
- Rada Postolache, Drept financiar, Editura C.H. Beck, București, 2014
- Nelu Niță, Drept financiar și fiscal, Editura Tipo Moldova, Iași, 2010
- Viorel Roș, Drept financiar, Editura Universul Juridic, București, 2012
- Viorel Roș, Drept financiar – sistemul bugetar, Editura Universul Juridic, București, 2009
- Musgrave, R. A., and Musgrave, P. B., Public Finance in Theory and Practice 4 th ed., McGraw-Hill, New York, 1984
- Legea finanțelor publice nr. 500/2002, MO nr. 597/2002 cu modificările și completările ulterioare
- Legea finanțelor publice locale nr. 273/2006 cu modificările și completările ulterioare
- Legea bugetului de stat (2022)
- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal
- Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscal
- Legea nr. 241 din 15 iulie 2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, Monitorul Oficial nr. 672 din 27 iulie 2005
- Legea nr. 672 din 19 decembrie 2002 (**republicată**) privind auditul public intern, Monitorul Oficial nr. 953 din 24 decembrie 2002
- Ordonanță nr. 119 din 31 august 1999 (**republicată**) privind controlul intern și controlul financiar preventiv, Monitorul Oficial nr. 799 din 12 noiembrie 2003

Bibliografie minimală

- Ionel Bostan, Drept financiar, Suport de curs, 2021
- Ionel Bostan, Dezideratul justului echilibru bugetar, Ed. CH Beck, Bucuresti, 2021
- Cosmin Flavius Costas, Drept financiar. Editia a II-a, revazuta si adaugita, Editura Universul Juridic, Bucuresti, 2019
- Mircea Ștefan Minea, Cosmin Flavius Costas, Dreptul finanțelor publice, vol. I Drept financiar, Editura Universul Juridic, București, 2013
- Mircea Ștefan Minea, Cosmin Flavius Costas, Dreptul finanțelor publice, vol. II Drept fiscal, Editura Universul Juridic, București, 2013
- Viorel Roș, Drept financiar, Editura Universul Juridic, București, 2012
- Legea finanțelor publice nr. 500/2002, MO nr. 597/2002 cu modificările și completările ulterioare
- Legea finanțelor publice locale nr. 273/2006 cu modificările și completările ulterioare
- Legea bugetului de stat (2022)
- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal
- Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscal

- Legea nr. 241 din 15 iulie 2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, Monitorul Oficial nr. 672/2005

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei au fost elaborate ca urmare a consultării programelor de studii similare din țară și străinătate, a așteptărilor și cerințelor venite din partea angajatorilor din domeniul programului de studii.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Aprofundarea, cunoașterea/ recunoașterea, explicarea terminologiei specifice disciplinei, prezentate la curs; • Capacitatea de analiză și sinteză a studenților/ • Interpretarea critică a unor teorii/modele din sfera de studiu a disciplinei; • Analizarea cazuisticii din domeniu; • Formularea unor opinii/concluzii proprii pertinente în legătură cu diferite problematice specifice disciplinei. 	Test docimologic	50%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • Fixarea noțiunilor prezentate la/în suportul de curs; • Capacitatea de a utiliza corect termenii și teoriile specifice disciplinei; • Capacitatea de a opera cu informațiile transmise; • Elaborarea a minimum unui referat/studiu de caz pe baza notelor de curs, activității de la seminar și bibliografiei recomandate, în conformitate cu cerințele formulate. 	Portofoliu cu lucrările elaborate pe parcursul semestrului (Referat/ Studiu de caz)	50%
Laborator	-	-	-
Proiect	-	-	-

Standard minim de performanță

Standarde minime pentru:

Nota 5:

- Demonstrarea cunoașterii principalelor noțiuni, idei, problematice din tematica disciplinei;
- Elaborarea unui referat/studiu de caz din tematica propusă;
- Tratarea în mod corect a cel puțin 50% din subiectele de la examen/testul docimologic.

Nota 10:

- Demonstrarea cunoașterii și înțelegerii aprofundate a conținutului tematicii disciplinei în vederea utilizării în mediul practic;
- Parcurgerea bibliografiei minimale;
- Prezentarea portofoliului cu lucrările elaborate pe parcursul semestrului (Referat/Studiu de caz) din tematica propusă cu respectarea parcurgerii etapelor și termenelor;
- Tratarea în mod corect a subiectelor de la examenul/testul docimologic.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2021		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
22.09.2021	

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
28.09.2021	